

ENSENYAMENT: CIÈNCIES DEL TREBALL

ASSIGNATURA: RESPONSABILITAT PER DANYS (Codi 33014)

PROFESSOR/A: CARLES ENRIC FLORENSA TOMÀS

CURS: 1r/2n

QUADRIMESTRE: 1r

CRÈDITS: 4,5

TIPUS: Optativa

1. OBJECTIUS

Introduir l'alumne, d'una manera sistematitzada, en el coneixement dels conceptes bàsics de la responsabilitat extracontractual, així com en el de la legislació específica sobre la matèria.

Es tracta d'aprendre quin ha estat el desenvolupament doctrinal i normatiu entorn la reparació del dany causat de base no contractual, tant des del punt de vista dels articles 1902 i següents del Código civil, com de les lleis específiques sobre la matèria; aquestes últimes han assolit una gran importància en nombre i contingut, introduint novetats, juntament amb el paper cabdal de la jurisprudència, en el règim de l'anomenada responsabilitat per danys.

2. CONTINGUTS o METODOLOGIA

El contingut de l'assignatura, que és la matèria pròpia del programa, es desenvoluparà, principalment, a través del mètode de les classes teòriques. Aquestes podran ser complementades per les classes pràctiques, en les quals se sotmetrà a estudi i discussió un supòsit de fet sobre el qual s'hagin pronunciat els tribunals.

Així mateix, i de manera voluntària, l'alumne podrà dur a terme una recensió d'una lectura recomanada, tal com es descriu en l'apartat dedicat als materials de l'assignatura.

3. PROGRAMA

Lliçó 1. La responsabilitat civil extracontractual

1. Concepte i terminologia.
2. Breu examen del marc normatiu: Codi civil i lleis especials.
3. Delimitació enfront la responsabilitat contractual: la tesi de l'opció. Delimitació enfront la responsabilitat per delictes.
4. La responsabilitat civil derivada de delictes o falta: el sistema dual de règims.
5. Tipus i pressupòsits de la responsabilitat civil extracontractual.

Lliçó 2. L'evolució dels criteris dominants entorn l'estructuració de la responsabilitat civil extracontractual

1. Situació de partida: la responsabilitat subjectiva fonamentada en la culpa.
2. L'evolució cap a una quasiobjectivització de la responsabilitat: la idea de risc i el paper de la jurisprudència.
3. El pas des de la responsabilitat personal a la responsabilitat col·lectiva.
4. Incorporació de nous àmbits de responsabilitat extracontractual.

Lliçó 3. La causa del dany: la conducta o el comportament danyós

1. L'anomenada responsabilitat per fet propi.
2. La conducta: acció o omissió. La imputabilitat: subjectes.
3. L'antijuridicitat de la conducta.
4. Criteri d'imputació de la responsabilitat: la culpa. La diligència exigible.
5. Les qüestions sobre la prova de la culpa.

Lliçó 4. El dany.

1. Concepte i classificació.
2. El dany patrimonial o material.
3. El dany moral. La lesió del dret a l'honor, a la intimitat i a la imatge.
4. Consideració especial del dany a la integritat física de la persona.
5. La valoració del dany: criteris.

Lliçó 5. La relació de causalitat i les seues interferències

1. Concepte.
2. La concurrència de causes: les teories sobre la relació de causalitat i el criteri de la jurisprudència.
3. La imputació objectiva del dany: criteris.
4. La certesa del nexa causal: el dany causat per un membre indeterminat del grup, la coautoría i la pluralitat de responsables.
5. Les interferències en la relació de causalitat, en general.
6. L'anomenada concurrència o compensació de culpes: la intervenció del perjudicat.
7. Les circumstàncies d'exoneració de la responsabilitat: cas fortuït i força major, la legítima defensa i l'estat de necessitat.

Lliçó 6. La reparació del dany

1. L'obligació de reparar el dany.
2. L'extensió dels danys: danys nous, danys subsegüents i agreujament del dany. Criteris delimitatius. La *compensatio lucri cum damno*.
3. Caràcters de l'obligació de reparar el dany. Les operacions que menen a determinar el *quantum* del deute.
4. La reparació via convencional i via judicial. L'acció de responsabilitat: legitimació i extinció; en especial, la prescripció.
5. Les formes de reparació del dany: *in natura* i «per equivalent».

Lliçó 7. La prevenció de la responsabilitat

1. Les convencions d'irresponsabilitat.
2. L'assegurança de responsabilitat civil: concepte, fonament i duració de la cobertura.
3. Classes d'assegurança de responsabilitat.
4. L'acció directa contra l'assegurador.

Lliçó 8. La responsabilitat per fet aliè

1. Concepte, fonament i caràcters. Caràcter obert o tancat dels supòsits previstos per l'art.1.903 Cc.
2. La responsabilitat dels pares pels actes dels seus fills menors.
3. La responsabilitat del tutor pels actes del menor o de l'incapaç sotmès a tutela.

4. La responsabilitat de l'empresari per actes dels seus empleats.
5. La responsabilitat dels titulars de centres docents.
6. La responsabilitat del titular d'un vehicle.
7. L'exoneració del responsable per fet aliè.
8. El dret de repetició.
9. La responsabilitat civil subsidiària.

Lliçó 9. La responsabilitat per danys causats per animals i coses

1. Qüestions generals.
2. La responsabilitat per danys causats pels animals, en general. Els danys causats per les peces de caça.
3. La responsabilitat per ruïna dels edificis.
4. La responsabilitat per activitats industrials de caràcter perillós o nociu.
5. La responsabilitat del cap de família.

Lliçó 10. Els règims especials de responsabilitat (I)

1. Precisió del terme «especials».
2. La responsabilitat front al consumidor i usuari establerta per la *Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios*.
3. La responsabilitat dels prestadors de serveis segons la *Ley de Servicios de la Sociedad de la Información y de Comercio Electrónico*.
4. La responsabilitat prevista a la *Ley sobre Responsabilidad Civil por los Daños Causados por Productos Defectuosos*.
5. La responsabilitat civil patrimonial de l'Administració Pública:

Lliçó 11. Els règims especials de responsabilitat (II)

1. La responsabilitat pels danys causats per la circulació de vehicles a motor: la taxació legal de les indemnitzacions.
2. La responsabilitat pels danys causats per les embarcacions d'esbarjo i esportives.
3. La responsabilitat pels danys causats per la navegació aèria.
4. La responsabilitat pels danys produïts per la caça.
5. La responsabilitat pels danys nuclears.

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

A banda de la bibliografia recomanada, l'alumne haurà de comptar, principalment, amb el suport de la legislació relativa a la matèria. A títol orientatiu, se suggereix:

- CÓDIGO CIVIL: de qualsevol editorial, edició de 2.006.
- LEGISLACIÓN SOBRE RESPONSABILIDAD POR DAÑOS, Tecnos, Madrid, 1.998 o posterior.

Així mateix, se subministrarà a l'alumne el títol de la lectura recomanada, que haurà de buscar i adquirir pel seu compte, per a fer-ne la recensió proposada. Aquesta és una activitat voluntària i individual de l'alumne que consisteix en la realització d'un examen crític sobre un estudi o escrit jurídic recomanat pel professor o professora de l'assignatura i relatiu a la matèria del programa. No és, doncs, un resum, sinó un comentari personal sobre la lectura - llibre, article de revista, etc. -, tot valorant l'opinió o criteri de l'autor. Per a tal fi, es pot dividir el comentari en parts, coincidents o no amb les de la pròpia lectura recomanada.

La recensió no es pot lliurar realitzada a mà i l'extensió ha de ser d'entre 2 i 10 planes.

La recensió podrà presentar-se en qualsevol moment durant la vigència del quadrimestre corresponent, fins al mateix dia de l'examen final, i es lliurarà al professorat de l'assignatura o a Secretaria del Departament de Dret Privat.

5. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

MANUALS

ALBALADEJO, Manuel, *Derecho civil*, II, «Derecho de obligaciones», Vol. 2º, 12a. ed., Edisofer, Madrid, 2004.

DÍEZ-PICAZO, Luis-GULLÓN, Antonio, *Sistema de Derecho civil*, Vol. II, 9a. ed., Tecnos, Madrid, 2001.

LACRUZ, José Luis, *et alii*, *Elementos de Derecho civil*, II, «Derecho de Obligaciones», Vol. 2º, 3ª ed., Dykinson, 2005.

LLIBRES DE REFERÈNCIA

CONCEPCIÓN RODRÍGUEZ, José Luis, *Derecho de Daños*, Barcelona, 1999

DÍEZ-PICAZO Y PONCE DE LEÓN, Luis, *Derecho de Daños*, Madrid, 1999

Pàgines Web

www.indret.com

6. AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant un examen final escrit, de tipus teòric i de caràcter obligatori per l'alumne matriculat, que se superarà obtenint la qualificació d'APROVAT. La qualificació d'aprovat s'obtéindrà amb la suficiència demostrada en totes les respostes a les preguntes.

Els i les alumnes que hagin realitzat la recensió de la lectura recomanada podran veure incrementada la nota obtinguda en l'examen final. Aquesta circumstància es farà palesa mitjançant el símbol * al costat del nom o de la nota obtinguda per l'alumne.